

РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В ПОЛЬЩІ

У статті здійснено дослідження організації туризму в Польщі. Розглянуто інфраструктуру закладів розміщення і харчування, інфраструктуру доріг, транспорт, туристичні ресурси країни.

Ключові слова: Польща, інфраструктура.

The article examines the organization of tourism in Poland. The infrastructure of accommodation and catering establishments, road infrastructure, transport, tourist resources of the country are considered.

Keywords: Poland, infrastructure.

Постановка проблеми. Чому ця проблема є досить популярною? Тому що в ХХІ столітті люди намагаються організовувати подорожі (коротко, середньо та довго тривалі). А державна політика Польщі у сфері туризму є цікавим та актуальним об'єктом досліджень. Польща має зручне географічне розташування, наявність широкого спектру природних та історико-культурних ресурсів, позитивну динаміку зростання життєвого рівня населення, низький, у порівнянні з розвиненими країнами, рівень цін, а також приналежність до європейської спільноти.

Зв'язок теми з попередніми дослідженнями. Даною проблемою розвитку туризму в Польщі займалися такі автори: Зачиняєв П.Н., Фалькович Н.С., Анан'єв М.А., Любіцева О.О., Бойко М.Г., Александрова А.Ю., Ніколаєнко Т.В., Ніколаєнко Д.В., Явецька К., Гутник О. В.

Мета статті. Метою наукового дослідження є визначення основних особливостей розвитку туризму в Польщі.

Останнім часом туризм у Польщі розвивається досить швидкими темпами, і ця галузь стала важливою складовою польської економіки. Взагалі, сьогодні Польща займає сьоме місце у світі за кількістю іноземних туристів, що приїжджають у країну. Туристична Польща не має якогось

одного визначеного бренду, як, наприклад, сонячні пляжні країни. Її сила – у розмаїтті. У 1989 р. розпочався сучасний етап розвитку туристичної індустрії в Польщі. Після руйнування старої системи пришвидшилися темпи її розвитку. У 1990 р. було засновано Польську туристичну палату (Polska Izba Turystyczna – PIT), що представляє інтереси своїх членів, які працюють у галузі туризму. Великий вплив на процес розвитку туристичної індустрії, мало скасування віз для громадян Польщі. У Польщі застосовується типова європейська модель управління туризмом. Стосовно законодавства та стратегічних документів у галузі туризму – є основний закон «Про туристичні послуги» від 29 серпня 1997 р. Цей закон у повній мірі відповідає нормам європейського права. За допомогою експертів ЄС у 1997 р. було розпочато перший етап реалізації Програми розвитку національного турпродукту у 5 напрямках: бізнес-туризм, міський культурний туризм, сільський туризм, спеціалізований туризм, прикордонно-транзитний туризм. У цей же період було розпочато реформу системи управління туристичною індустрією. У 1999 р. Було створено Польську туристичну організацію .

З 2000 р. розпочала свою діяльність Польська туристична організація (Polska Organizacja Turystyczna, POT). Ця державна інституція займається просуванням і розвитком польського туризму, насамперед за кордоном. POT успішно реалізує власні цілі за кордоном через функціонування 14 іноземних представництв (у тому числі в Києві), які називаються Польськими осередками туристичної інформації. POT підтримує тісні контакти з 20 іншими національними туристичними організаціями. Визначальною подією для подальшого розвитку Польщі та її туристичної галузі став вступ до ЄС. Він зробив Польщу доступнішою для іноземних туристів, усунувши митні та прикордонні бар'єри. Крім того, пожвавив співпрацю між відповідними структурами ЄС та Республіки Польща, що безперечно сприяє пришвидшенню процесів розвитку туристичної інфраструктури.

Успішнішим для польського міжнародного туризму став 2013 рік. Завдяки іміджевому ефекту від проведення Євро-2012, у 2013 р. Було

досягнуто кращого показника приїзду туристів ніж у 2012 р. За інформацією MSIT, у порівнянні з 2012 роком, кількість іноземних туристів у Польщі зросла на 7 % і склала загалом близько 15,8 млн осіб. При цьому прибутки від туризму у 2013 році зросли на 11,5% і склали близько 39,8 млрд злотих (понад 13 млрд дол.).

Проект «Туризм для всіх» втілюється через створення в інтернеті бази даних про доступність туристичної інфраструктури для туристів з особливими потребами. Дані були зібрані через анкетувальників безпосередньо на об'єктах. У рамках проекту було інвентаризовано об'єкти, звірено і перетворено дані, а також розміщено їх у загальнопольській базі даних. Завдяки цій роботі підтверджено, що на території Польщі існує понад 5017 об'єктів, доступних для осіб з різними фізичними вадами. Польським туристичним щорічником Tourism in Poland 2015 р. була надана інформація щодо кількості прибутих туристів до Польщі: 2011 р. – 13.4 млн., 2012р. – 14.8 млн., 2013р. – 15.8 млн., 2014 р. – 16.0 млн., 2015 р. – 16.7 млн. У 2016 році було 17,5 мільйонів іноземних туристів. У 2017 році 9,9 мільйонів українців відвідало Польщу. Мета туристичних поїздок до Польщі : туризм і відпочинок – 57.1%, відвідування друзів і родичів – 30.6%, бізнес-подорож – 7.5%, релігійна поїздка – 1.5%, інше 3.2% .

«Хороше, тому що польське» – так поляки люблять рекламувати вироблені у країні товари. Це стосується і туристичних послуг, адже в Польщі розуміють, що у цьому виді бізнесу потрібно зробити так, щоб турист знову захотів відвідати цю чудову країну. Причини зростання туризму у країні зрозумілі. Польща дуже різноманітна країна. Тут кожен може знайти заняття і провести свій час за своїм смаком. Велика кількість польських туристичних компаній готові зустріти туристів і запропонувати гостям Польщі найрізноманітніші тури: гірськолижні курорти у Карпатах взимку і відпочинок на пляжах Балтики влітку, екскурсії фортецями і замками Польщі та старовинними польськими містами, екологічний туризм і багато іншого.

Потрібно відзначити, що відпочивати у Польщі значно дешевше, ніж в інших країнах Європейського Союзу.

Польща - країна з багатою різноманітною природою. 50% її територій можна підготувати для прийому туристів. Тут є все необхідне: гори, ліси, озера. Біловезька пушта із зубрами, Бебжанській болота, багатолика культура, музика, образотворче мистецтво та театр. Понад 50 історичних пам'яток міжнародного класу: Старе місто у Варшаві, Кракові, Торуні і Замості, замок в Мальборку, старовинні солені копальні у Величці, Біловезька пушта, гітлерівський табір смерті в Освенцимі - Аушвіц - всі ці об'єкти включені до реєстру Всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО. На думку експертів, польської спеціалізацією крім туризму краєзнавчого, курортного та прикордонного, має стати туризм під вітрилами, на байдарках, верхи на коні і велосипеді.

Туристичні маршрути в Польщі визначені таким чином, щоб крім спілкування з природою можна було оглянути пам'ятники історії і культури: середньовічні замки, палаци в стилі барокко, резиденції магнатів, храми, сакральні об'єкти - свідчення розвитку різних релігій і традицій, музеї під відкритим небом, а також загадкові спорудження, створені ще до нашої ери.

На півночі країни збереглися замки, що у XIII і XI ст. будували хрестоносці. Найбільшою популярністю користується фортеця у Мальборці. Величезні, масивні вежі прямолінійної форми дотепер уселяють повагу.

Відмінною рисою Польщі є велика кількість музеїв під відкритим небом, так званих «скансенов» (слово «скансен» скандинавського походження). У цих музеях зібрані древні оригінальні будівлі: селянські двори, огорожі, дерев'яні хати, стайні, млини і кузні, костьоли і церкви.

Краків розташований на березі ріки Вісли. Це один з головних економічних і культурних центрів країни. Розташований тут найстарший польський університет заснований у 1364 році. Це місто, в архітектурному відношенні дуже цікавий. Старе місто займає тут досить велику територію,

на півдні якої на високому пагорбі в берега Вісли піднімається Вавель - королівський замок і кафедральний собор святих Вацлава і Станіслава.

Курортні місцевості, що володіють природними лікувальними засобами і необхідними умовами для їхнього застосування з лікувально-профілактичними цілями, розташовані в мальовничих районах країни, часто поблизу національних парків або заповідників.

На даний час польські курорти не уступають європейським : звичайно вони розташовані в мальовничій спокійній місцевості, неподалік від заповідників.

Польські Татри широко відомі як туристичний, рекреаційний, лижний та альпіністський центр. Сюди також приїзять любителі велосипедного спорту, спелеології, печер та параглайдингу.

Туристи, відпочиваючи в Польщі, їдуть задоволеними і часто повертаються в цю країну, тому що кожен знайде в Польщі щось цікаве для себе.

У Польщі величезний вибір об'єктів проживання - різноманітних цін і стандартів. Широкий вибір таких об'єктів у містах, а також у живописних містечках і селах, в оточенні чудової природи. Готелі в Польщі оцінюються згідно із прийнятою в усьому світі системою зірок. Готелі з високими стандартами обслуговування відповідають рівню п'яти зірок, а готелі, що пропонують лише базові послуги, - рівню однієї зірки.

У Польщі є безліч затишних невеликих готелів, а також готелів, що належать до міжнародних готельних мереж. П'ятизіркові готелі відрізняються стандартами підвищеної комфортності. Вони задовольняють побажання найбільш вимогливих клієнтів. Крім того, у п'ятизіркових готелях передбачено всі види сервісу, включаючи бізнес-послуги.

Чотиризіркові готелі відрізняються інтер'єром високого класу.

Тризіркові готелі у Польщі - це теж вишуканий інтер'єр і максимально комфортне перебування. Підтримується високий стандарт готельного обслуговування.

Двозіркові готелі мають в своєму розпорядженні стандартні номери. Приблизно у половині номерів є туалети, в інших – туалети загального користування.

Однозіркові готелі пропонують базові готельні номери. При цьому треба підкреслити, що в готелі навіть найнижчої категорії, є всі необхідні умови для проживання, постійно гаряча та холодна вода; уважний персонал виконає за можливістю кожне ваше прохання.

Ніч в хорошому готелі 3 * у Варшаві обійдеться в 24-30 Євро. Наприклад, в готелі Ibis Warszawa Reduta або Campanile Varsovie / Warszawa.

Ніч в хорошому готелі 3 * в Кракові коштує 25-29 Євро. Наприклад, в хотеле Hotel Santorini або WM Hotel System Sp. z o.o.

Квартиру через сайт Airbnb в самому центрі Варшави або Кракова можна зняти всього за 44 Євро на добу, а ще отримати знижку 23 Євро на перше бронювання!

Пансіонати. Привабливість пансіонатів пов'язана з їх місцем розташуванням, особливою домашньою атмосферою, їжею домашнього приготування. Проживання в пансіонаті означає також харчування, яке входить до обов'язкових послуг. У багатьох пансіонатах є дитячі ігрові майданчики, сади і тераси.

Турбази і молодіжні гуртожитки ідеально підходять для економних мандрівників. Знаходяться переважно у центрі міста, у них пропонується розміщення типу «нічліг і сніданок», а також доступ до Інтернету. Ціни дуже привабливі. Вартість проживання для однієї особи за одну ніч – від 20 до 50 злотих. Багато молодіжних гуртожитків зареєстровані в «Хостеллінг Інтернешнл» (Hostelling International), що свідчить про їх високі стандарти якості. Молодіжні гуртожитки діляться на три категорії, які позначаються римськими цифрами. Категорія I - найвища; категорія III - найнижча.

Наметові містечка. Польща може похвалитися великою кількістю наметових містечок. У палаткових таборах ви можете жити в наметах, автофургонах або шалі. Скрізь забезпечено необхідні умови проживання, є

питна вода, створені санітарні умови, передбачено можливість самостійного приготування їжі. Наметові містечка оцінюються за системою зірок (від чотирьох зірок до однієї зірки). Наметові містечка Польщі відповідають світовим стандартам.

У Польщі популярні такі заклади харчування, як: ресторани, де можна замовити страви місцевої та міжнародної кухонь; ресторани і пункти швидкого харчування; кафе, паби, бари.

У більшості місць в центрі Кракова дуже демократичні ціни на їжу. У середньому обід з трьох страв (суп + друге + десерт) обійдеться в 45-60 PLN (10-13 Євро) в залежності від місця. Вартість десерту і напою в кафе-15-20 PLN (3,3-4,5 євро). Ці ціни і так невисокі, і думаю, що за межами Кракова вони будуть ще нижче. В Польщі у всіх випадках їсти недорого, ситно і дуже смачно.

Польща розташована в центрі Європи і має повітряне, автодорожнє, залізничне і морське сполучення з усіма головними європейськими столицями. Польща має в розпорядженні зручне повітряне сполучення з найважливішими містами в Європі і на інших континентах, а також добре розвиненою мережею повітряного сполучення між багатьма містами Польщі. До більшості європейських міст можна долетіти протягом двох годин.

У Польщі знаходяться 6 важливих міжнародних аеропортів: Варшавський аеропорт ім. Фридеріка Шопена (WAW), Краківський аеропорт ім. Івана Павла II (KRK), Аеропорт Познань (POZ), Гданський Аеропорт ім. Леха Валенси (GDN), міжнародний аеропорт Катовіце (KAT) і Вроцлавський міжнародний аеропорт (WRO).

Дорожня інфраструктура. Мережа головних національних доріг у Польщі – це понад 18 тисяч кілометрів, з чого 550 км складають автостради, а наступні 230 км - швидкісні дороги. Рух дорогами Польщі досить добре організовано, покажчики номерів доріг, напрямки та населених пунктів встановлені часто, добре видно і зрозумілі. На автомагістралях дозволено переміщатися зі швидкістю 140 км на годину, а на простих автотрасах до 120

км на годину. Крім поліцейських дотримання швидкісного режиму фіксують численні фотокамери. У Польщі є платні дороги, але їх не багато, оплата збирається «на місці», можна оплатити карткою. У цілому переміщення дорогами Польщі утруднень не викликає. Особливі труднощі викликають дороги, що проходять через неймовірну кількість населених пунктів, які переходять один в інший, з обмеженням швидкості до 50 км на годину.

Залізнична мережа Польщі. Загальна протяжність залізничної мережі Польщі становить 21073 км 26644 км. Ширококолійна залізниця починається в Славкові у Верхній Сілезії, де знаходиться найбільший в Польщі вантажний термінал.

Річковий і морський транспорт Польщі. По території Польщі проходять близько 3980 км водних шляхів, з яких 1930 км відповідають умовам Міжнародної конвенції Єдиної Європи. Морський транспорт Польщі здійснює значну частку міжнародних перевезень вантажів. Річковий транспорт використовує судноплавні річки Одра, Віслу і канали.

Висновки. Підсумовуючи вищесказане, хотілося б відзначити, що Польща проводить ефективну політику у сфері туризму, має дієві механізми її реалізації. Така активна політика Польщі є цілком виправданою і згідно з даними UNWTO сприяє позитивній динаміці туристичних прибуттів і надходжень. Польща входить у десятку найбільш відвідуваних країн іноземними туристами. Комфортом, кліматом і безпекою. На польських курортах створені неповторні умови для лікування і відпочинку.

Список використаних джерел

1. Зачиняев П.Н. География международного туризма. - / П.Н. Зачиняев, Н.С. Фалькович.- М.: Мысль, 2002. - 263 с.
2. Крачило Н.П. География туризма.- / Н.П.Крачило.- К.:Вища шк., 2007.- 208 с.
3. Мальська М. Менеджмент туризму. - М. Мальська, В.Худо.- Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 295 с.

4. Туристические районы в Польше // Польский экспорт-импорт. - 2006. - С. 15.

Інтернет ресурси

5. Визначні місця в Польщі [Електронний ресурс].- Режим доступу:
<http://ostarbeiter.vn.ua/category/pamyatki>.
6. Відпочинок у Польщі [Електронний ресурс].- Режим доступу:
<http://ostarbeiter.vn.ua/category/vidpochinok>.